

Tilfældet, da man gennemførte 8 Timers Arbejdsdagen indenfor Staten.

Hvad angaar de Bemærkninger, Ministeren gjorde om Sagen, skal jeg til, hvad jeg tidligere har sagt, føje, at det ingenlunde er saa, som nogle mener, at man ved en Forhøjelse af Arbejdstiden opnaar, at der produceres mere. I saa Henseende har der nylig været et talende Eksempel fremme, en Udtalelse fra ministeriel Side i England, i hvilken det er oplyst, at Statistikken med Hensyn til Kulgrubearbejdet viser, at der med 7 Timers Arbejdsdag nu bliver produceret mere Kul end i 1913, da der gjaldt en 8 Timers Arbejdsdag. Denne Oplysning, som altsaa ikke kommer fra socialistisk Side, viser, hvad vi alle Dage har hævdet, at det i alt Fald paa visse Omraader er muligt, hvad ogsaa det ærede Medlem Hr. Fraenkel i den i Dag citerede Udtalelse har været inde paa, at tilvejebringe en intensivere Udnyttelse af Arbejdskraften i en kortere Tid, end det er muligt i en længere Tid, og følgelig kan man i visse Virksomheder tilvejebringe mere Produktion i den kortere Tid eller i hvert Fald lige saa meget som i den længere Tid. Det gælder ikke alle Arter af Arbejde, der maa her skelnes mellem de forskellige Arter, det har Betydning, i hvor høj eller ringe Grad aandelig Funktion hører med dertil; men paa en Mængde Omraader er det utvivlsomt, hvad der ogsaa er konstateret herhjemme, at der i kortere Arbejdstid kan produceres lige saa meget eller mere end i den lange Arbejdstid.

Dahlgaard: Den højtærede Minister fremkom med den Udtalelse, at Kravet om 8 Timers Arbejdsdagen i sin Tid var rejst paa et teoretisk Grundlag. Det er den ikke, Kravet er i sin Tid rejst paa den sande Kærne i hele Arbejdstidsspørgsmaalet, det Faktum, at den Arbejdstid, man den Gang havde, 12 Timer og derover, aldeles ikke er i Industriens Interesse. Og medens Arbejdsgiverne har modsat sig Nedsættelse af Arbejdstiden lige siden den Gang, den var 10—12—14 Timer i Døgnet, har Udviklingen vist, at det var Arbejderne, der havde Ret, naar de hævdede, at den lange Arbejdstid i Sandhed ikke var i de paagældende Erhvervs Interesse.

Den højtærede Minister gav mig Ret i, at man ikke skulde behandle Spørgsmaalet ensidigt. Men jeg kalder det ensidigt, at den højtærede Minister fremkommer med ganske løse Udtalelser om, at der rundt om i Landene er stigende Misfornøjelse med Lov-

givningen om 8 Timers Arbejdsdagen og en Bevægelse bort derfra, men ikke meddeler, hvad de siger, som forsvarer den. Man ser oven i Købet i et enkelt af de store Lande selve Arbejdsministeren, der i Sandhed ikke kan betegnes hverken som radikal eller socialistisk, i en repræsentativ Forsamling fremhæve, hvilke Gøder 8 Timers Arbejdsdagen har bragt hans Land. Paa samme ensidige Maade behandlede den højtærede Minister de svenske Oplysninger. Ministeren sagde, at han foretrækker Arbejdsgivernes Oplysninger for Arbejdernes. Det faar en til at tro, at Ministeren mener, at den kongelige Socialstyrelse i Sverige kun bestaar af Arbejdere og Arbejdsgivere. Det er slet ikke Tilfældet; i Socialstyrelsen sidder der sagkyndige Embedsmænd, og de Udtalelser, jeg har fremhævet, er netop Udtalelser af disse Embedsmænd. Men det, den højtærede Minister henholder sig til, er de ensidige Arbejdsgiverinteresser, som i alle Lande til enhver Tid gennem den historiske Udvikling har modsat sig enhver Nedsættelse af Arbejdstiden, men som Udviklingen har dømt.

Jeg maa beundre det universelle Synspunkt, hvor ud fra det ærede Medlem Hr. Rudfeld behandlede de politiske Forhold i Europa, naar han tillægger det større Interesse, hvad det radikale Parti i Danmark mener om 8 Timers Arbejdsdagen, end hvad den franske Arbejdsminister mener. Deri kan jeg dog ikke give det ærede Medlem Tilslutning; det har meget mere Betydning, hvad den franske Arbejdsminister mener i dette Øjeblik, end hvad det radikale Venstre mener. I den Henseende maa jeg altsaa være beskeden og ikke tillægge os saa stor Betydning, som han tillægger os.

Den højtærede Minister sagde, at han vilde meget gerne vide, hvad det radikale Partis Stilling egentlig er, for min Tale var paa den ene Side og paa den anden Side, og de Radikale havde aldrig sagt noget om deres virkelige Stilling til Lovforslaget. Her kommer igen et Eksempel paa, at Ministeren ikke har fulgt med i Drøftelsen af hele dette Spørgsmaal, for jeg tvivler ikke om, at det radikale Venstre er det Parti, som ved Siden af Socialdemokratiet har taget det klareste Standpunkt overfor 8 Timers Arbejdsdagen. Jeg kan f. Eks. minde om, at det ærede Medlem Hr. P. Munch, Partiets Ordfører i Fjor under denne Sags Behandling, sluttede med at sige: Jeg tror, at Forslaget har den fornødne Rummelighed, og at der ikke af den Grund behøver at være nogen Betænkelighed ved Tilslutning til den store Bevægelse, som vi